

Kurzus kódja(i): FLM-242.04
MOZ-103
OT-MMK-253.06

Kurzus címe: Kortárs egyetemes film

Tanár neve: Varga Balázs

Kurzus időpontja, helye: csütörtök 9.00-10.30, 34-es terem

Kurzus típusa: Előadás

Kurzus leírása: A félév során a kortárs egyetemes film legfontosabb problémáit, irányzatait és értelmezési kérdéseit tekintjük át, a 2000-es évektől napjainkig, elsősorban az amerikai, az európai és a délkelet-ázsiai filmkultúrák alapján.

A félév menete, az órák témái:

1. Bevezető. A kortárs filmkultúra értelmezési lehetőségei.
2. Globalizáció és filmkultúra. Vándorló filmek, műfajok, témák és alkotók.
3. A kortárs film és a digitális kultúra. Streaming és binge-watching – a gyártás, terjesztés és film/sorozatfogyasztás átalakuló trendjei és platformjai.
4. Hollywood 2.0. Az amerikai filmipar átalakulása. Látványfilmek, blockbusterek és szuperhősök. Hollywood és a franchise-filmkultúra.
5. Indiewood. Az amerikai független film az elmúlt évtizedekben.
6. A latin-amerikai film új útjai és szerzői.
7. Trauma, emlékezés, újrarájátszás és személyesség a kortárs dokumentumfilmben.
8. Slow cinema.
9. Az európai filmkultúra trendjei. Globális szerzők, átalakuló nemzeti filmkultúrák.
10. Extremitás, provokáció és szerzőiség a kortárs európai filmben.
11. Régi és új realizmusok az európai filmben.
12. Asia International. Délkelet-ázsiai szerzők a nemzetközi porondon. A kortárs dél-koreai film.
13. A kínai film az ötödik generáció után és a kortárs blockbustereken innen.

Kurzus teljesítésének követelményei: A félév írásbeli vizsgával zárul. Ennek első fele egy filmismereti teszt a kötelező filmek alapján. A teszt minimum 70%-os teljesítése a jegyszerzés alapfeltétele. Az írásbeli vizsga második fele (teszt és esszékérdések a szakirodalom és az előadások anyaga alapján) csak akkor értékelhető, ha a beugró teszt sikerült.

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek Filmtörténeti és kulturális-filmes folyamatok, trendek áttekintő megértése. A kortárs mozgókép-kultúra dinamikájának elemzése. Elméleti problémák alkalmazása filmelemzésben, esettanulmányok révén.

Kötelező / ajánlott filmek: A kurzus teljesítéséhez kötelező filmek a stúdióban elérhetők.

1. Pawlikowski: Ida
Enyedi: Testről és lélekről
2. Ade: Tony Erdmann
Boyle: Gettómilliomos
3. szabad darálás sorozatválasztás
4. Coogler: Fekete párduc
Miller: Mad Max: A harag útja
- 5.

Gerwig: Lady Bird
Linklater: Sráckor
6.
Cuaron: Roma
Inarritu: Birdman
7.
Oppenheimer: Az ölés aktusa
Varda: Arcélek, útszélek
8.
Tsai: A lyuk
Tarr: Werckmeister harmóniák
9.
Sorrentino: A nagy szépség
Jeunet: Amélie
10.
Haneke: Funny Games
Lanthimosz: Kutyafog
11.
Vinterberg: A vadászat
Arnold: Akvárium
12.
Bong: Élősködők
Lee: Gyűjtogatók
13.
Wong: Szerelemre hangolva
Zhang: Hős

Kötelező / ajánlott irodalom: Kötelező irodalom:

David Bordwell–Kristin Thompson: A film története. Budapest, Palatinus, 2007. pp. 636–706., 715–762.
Pápai Zsolt: Újjászületés és második gyermekkor. Bevezetés Új-Hollywood történetébe. In: Korszakalkotók. Kortárs amerikai filmrendezők. Budapest: Tudással a Jövőért Közhasznú Alapítvány, 2013. pp. 11–46.

Ajánlott irodalom:

2.
Globalizáció és filmkultúra. Metropolis (2010) no. 2.
3.
Kiss Gábor Zoltán: Narratív televízió. Előszó.
<https://litera.hu/irodalom/konyvajanko/narrativ-televizio.html>
Keszeg Anna: Mi van a tévé(m)ben? Narratíva és algoritmus a kortárs televízióban. Korunk (2021) no. 1. pp. 18–26.
4.
Tóth Zoltán János: Multiblockbusterek: a játékfilmgyártás új szakasza. A Marvel Cinematic Universe expanziója és médiakörnyezete. Apertúra (2019 ősz) <https://www.apertura.hu/2019/osz/toth-multiblockbusterek-a-jatekfilmgyartas-uj-szakasza-a-marvel-cinematic-universe-expanzioja-es-mediakornyeze/>
5.
Tzioumakis, Yannis: Definíciós kérdések. Az amerikai függetlenfilm. Prizma (2012) no. 4.
Roboz Gábor: Vakmerő vagabond: Richard Linklater. In: Korszakalkotók. Kortárs amerikai filmrendezők. Budapest: Tudással a Jövőért Közhasznú Alapítvány, 2013.
6.
Árva Márton: Acsarkodó kutyáktól vándormadarakig: A kortárs latin-amerikai

-
- film horizontjai. In: Árva Márton (szerk.) Kino Latino: Latin-amerikai filmrendezőportrék. Budapest: Tudással a Jövőért Közhasznú Alapítvány, 2020. pp. 7–32.
7.
Török Ervin: Az eljátszott történelem. Az ölés aktusa és A csend képe. Apertúra (2016 nyár) <https://www.apertura.hu/2016/nyar/torok-az-eljatszott-tortenelem-az-oles-aktusa-es-a-csend-kepe/>
- Margitházi Beja: Szem, kéz, kamera, Agnès. Filmvilág (2019) no. 7. pp. 4–7.
8.
Vincze Teréz: Gyalogszerrel a filmben és azon túl: Tsai Ming-liang filmstílusa és művészetének transzmediális fordulata. In: Chen, Robert Ru-Shou – Stőhr, Lóránt (szerk.) A kortárs tajvani filmművészet. Budapest: Gondolat Kiadó, 2020. pp. 192–219.
- Vincze Teréz: Nézem, érzem. Tarr Béla, a „lassú mozi” és a befogadói folyamat. Filmszem (2012) no. 2. pp. 5 – 33.
http://epa.niif.hu/03500/03508/00006/pdf/EPA03508_filmszem_2012_2_005-033.pdf.
9.
Elsaesser, Thomas: Kettős foglaltság. Tér, hely és identitás az 1990-es évek európai filmjében. Metropolis (2010) no. 2.
10.
Soós Tamás: Tükörből nézni a világot. Haneke-szkeccs II.: A Funny Gamestől A fehér szalagig. Prae (2010) <https://www.prae.hu/article/2570-tukorbol-nezni-a-vilagot/>
- Roboz Gábor: A hiányzó másik. Yorgos Lanthimos. Filmvilág (2018) no. 1. pp. 22–25.
11.
Roboz Gábor: A kaméleon tragédiája. Thomas Vinterberg. Filmvilág (2013) no. 2. pp. 30–32.
12.
Kortárs dél-koreai film. Metropolis (2011) no. 2.
13.
Géczi Zoltán: A háború filmművészete. Kínai pantheon. Filmvilág (2008) no. 11. pp. 28–31.
- Kínai film-összeállítás. Filmvilág (2007) no. 7. pp. 4–19.
- Teszár Dávid: A kínai film nagy ugrása. Zhang Yimou. Filmvilág (2007) no. 5. pp. 4–8.
-